

# TRUST – hanke

Ohjausryhmän kokous 03/2016

Hyvät väestösuhteet  
Suomessa





# 1) Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

## Esityslista

- 1) Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen
- 2) Ohjausryhmän jäsenten esittely
- 3) TRUST -hankkeen esittely ja aikataulu
- 4) Keskustelu pilottikoulutusten sisällöistä
- 5) Ohjausryhmätyöskentelyn tavoitteet
- 6) Muut asiat
- 7) Seuraava kokous
- 8) Kokouksen päättäminen



## 2) Ohjausryhmän jäsenten esittely

Puheenjohtaja: Johanna Suurpää (OM/DKY Johtaja)

Sihteeri: Mia Luhtasaari (TRUST –koordinaattori)

Organisaatio	Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Etno	Nina Suorsa	Minna Kuivalainen
Kirkon Ulkomaanapu	Aaro Rytönen	Milla Perukangas
Maahanmuuttovirasto	Kaisa Härkisaari	Juha Similä
Oikeusministeriö/ DKY	Panu Artemjeff	Katriina Nousiainen
Oikeusministeriö/KPO	Saija Sambou	
Sisäministeriö/PO	Tarja Mankkinen	Ari Ewaraye
Suomen Punainen Risti	Mikko Cantell	Tiina Salmio
Työ- ja elinkeinoministeriö	Tarja Rantala	Juha-Pekka Suomi



# 3) TRUST – hankkeen esittely ja aikataulu

Hyvät väestösuhteet  
Suomessa



*Väestöryhmien välisten hyvien suhteiden edistäminen paikallisella ja valtakunnallisella tasolla*



# Taustalla:

- Turvapaikanhakijoiden kasvanut määrä
- Vastaanottokeskusten paikallinen vastustus ja asukkaiden kokemus turvallisuuden heikentymisestä
- Tilanteen nopea kehitys ja negatiivisten asenteiden nousu aiheuttanut pelkoa ja epävarmuutta
- Hyviä kokeiluita ja aloitteita noussut paikallistasolla: toimijoina pääasiassa järjestöt ja muu kansalaisyhteiskunta
- Toimijakenttä poikkeaa paikkakunnittain
- Turvapaikanhakijatilanne koskee koko maata ja valtakunnallinen koordinointi tuottaa toimijoille laajaa hyötyä



# TRUST:in tavoitteet:

- kehittää toimintamalleja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi alueellisella ja paikallisella tasolla erilaisten toimijoiden hyödynnettäväksi
- lisätä tietoisuutta yhdenvertaisuudesta ja laajemmin perus- ja ihmisoikeuksista viranomaisten ja turvapaikanhakijoiden keskuudessa;
- tunnistaa varhaisessa vaiheessa väestöryhmien välisten jännitteiden kehittymistä;
- ennalta ehkäistä konflikteja ja parantaa väestösuhteita.



# Toimenpidekokonaisuudet:

- I. Yhdenvertaisuuskoulutukset: aloitus kevät 2016
- II. Hyvien suhteiden kartoitukset: syksy 2016
- III. Paikalliset vuorovaikutushankkeet: aloitus syksyllä 2016



# I. Yhdenvertaisuuskoulutusten teemat:

- Turvapaikanhakijoille (toteutus Monik ry:)
  - yhdenvertaisuus Suomessa, perus- ja ihmisoikeudet sekä näiden toteutuminen Suomessa, syrjinnän vastainen neuvonta
- VOK:ien henkilökunnalle (toteutus OM, osittain Monik ry)
  - hyvät väestösuhteet: miten henkilökunta voi osaltaan parantaa asenteita, vuorovaikutusta, turvallisuutta ja osallisuutta VOK:in sisällä ja paikallisessa yhteisössä
- Vapaaehtoisille (toteutus mahdollisesti yhdessä SPR:n kanssa)
  - hyvät väestösuhteet: pitkälti sama sisältö kuin henkilökunnan koulutuksessa
- Kunnille (toteutus mahdollisesti Kuntaliiton kanssa)
  - yhdenvertaisuussuunnittelu





## II. Hyvien suhteiden kartoitus

- Kartoitus hankitaan ostopalveluna pilottialueilla
- Haastattelut, kyselyt, media-analyysi jne.
- Tarkoituksena tarkastella paikallisia väestösuhteita ja tunnistaa varhaisessa vaiheessa väestöryhmien välisten jännitteitä kehittymistä sekä ennalta ehkäistä konflikteja
- Yhteistyötahona erityisesti Etno ja Pakolaisapu
- Kartoituksen perusteella tarkennetaan 3-vaiheen toiminnot kunkin alueen tilanteen mukaisesti



### III. Paikalliset vuorovaikutushankkeet

- Kehitetään ja testataan paikallistasolla erilaisia myönteisen vuorovaikutuksen malleja
- Aktivoidaan alueen järjestöjä yhteistyöhön
- Pyritään vaikuttamaan siihen, että kunta aktiivisesti tarjoaa osallisuuden mahdollisuuksia
- Luodaan kohtaamisen edellytyksiä
- Esimerkkejä testattavista malleista: tempaukset, vapaaehtoistyön mallit, harrastusmahdollisuudet, some-kampanjat, ravintolapäivä vokissa –tapahtumat jne.
- Panostetaan pysyvyyteen ja jatkuvuuteen



# Alueellinen toiminta:

- Pilottihankkeet valittu valtakunnallisesti alue-Etnojen mukaan
- Valintakriteerit:
  - maantieteellinen edustavuus
  - omistuspohjan edustavuus
  - asukaspohjan edustavuus (mukana myös erityyksikköjä)
  - toimijan olemassa olevat verkostot
  - paikallisen toimintaympäristön muut resurssit
  - motivaatio osallistua hankkeeseen

# Pilotti vastaanottokeskukset:

VOK (omistaja)	Alue-ETNO	Perustelut
Huittisten tukiasumisyksikkö (AMF Vastaanottopalvelut oy)	Länsi-Suomi	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Yksityinen omistaja</li> <li>• 16-17 v. TP-hakijat</li> </ul>
Lieksan vastaanottokeskus (Lieksan kristillisen opiston kannatusyhdistys ry)	Itä-Suomi	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Alue ETNO:n suositus</li> </ul>
Resortin vastaanottokeskus (SPR)	Etelä-Suomi (Raasepori)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kaksikielisyys</li> <li>• pitkää alueellista toimintaa</li> </ul>
Tampereen kaupungin hätmajoitus-/vastaanottokeskus	Pirkanmaa/ Keski-Suomi	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kaupungin omistama VOK</li> <li>• Siirtymässä hätmajoitusyksiköstä VOK:si</li> <li>• Yhdenvertaisuus osa kaupungin strategiaa</li> </ul>
Tornion vastaanottokeskus (SPR)	Lappi	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Alue ETNO:n suositus</li> <li>• Erityistä tukea tarvitsevat TP-hakijat</li> </ul>
Vallinkorvan vastaanottokeskus (SPR)	Pohjois-Suomi (Oulu)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Suuri TP-hakijamäärä</li> <li>• Yhteisöt ja verkostot</li> </ul>
Vantalán tukiasumisyksikkö (Kalliolan Kannatusyhdistys oy)	Etelä-Suomi (Nurmijärvi)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Haastava toimintaympäristö</li> <li>• 15-17 v. TP-hakijat</li> </ul>



## Toimenpide I. Yhdenvertaisuuskoulutusten aikataulu 2016:

### Maaliskuu

- Viestintäsuunnitelman laatiminen ja hankeen lanseerauksen suunnittelu
- Koordinointi Migrin vastuuvirkamiehen kanssa koulutussisällöistä
- Koulutusrunkojen laatiminen

### Huhti-kesäkuu

- Koulutukset VOK:eissa

### Heinä-syyskuu

- Koulutusten mallintaminen ja ohjeistuksen laatiminen toteutusta varten
- Materiaalin levitys eri toimijoille



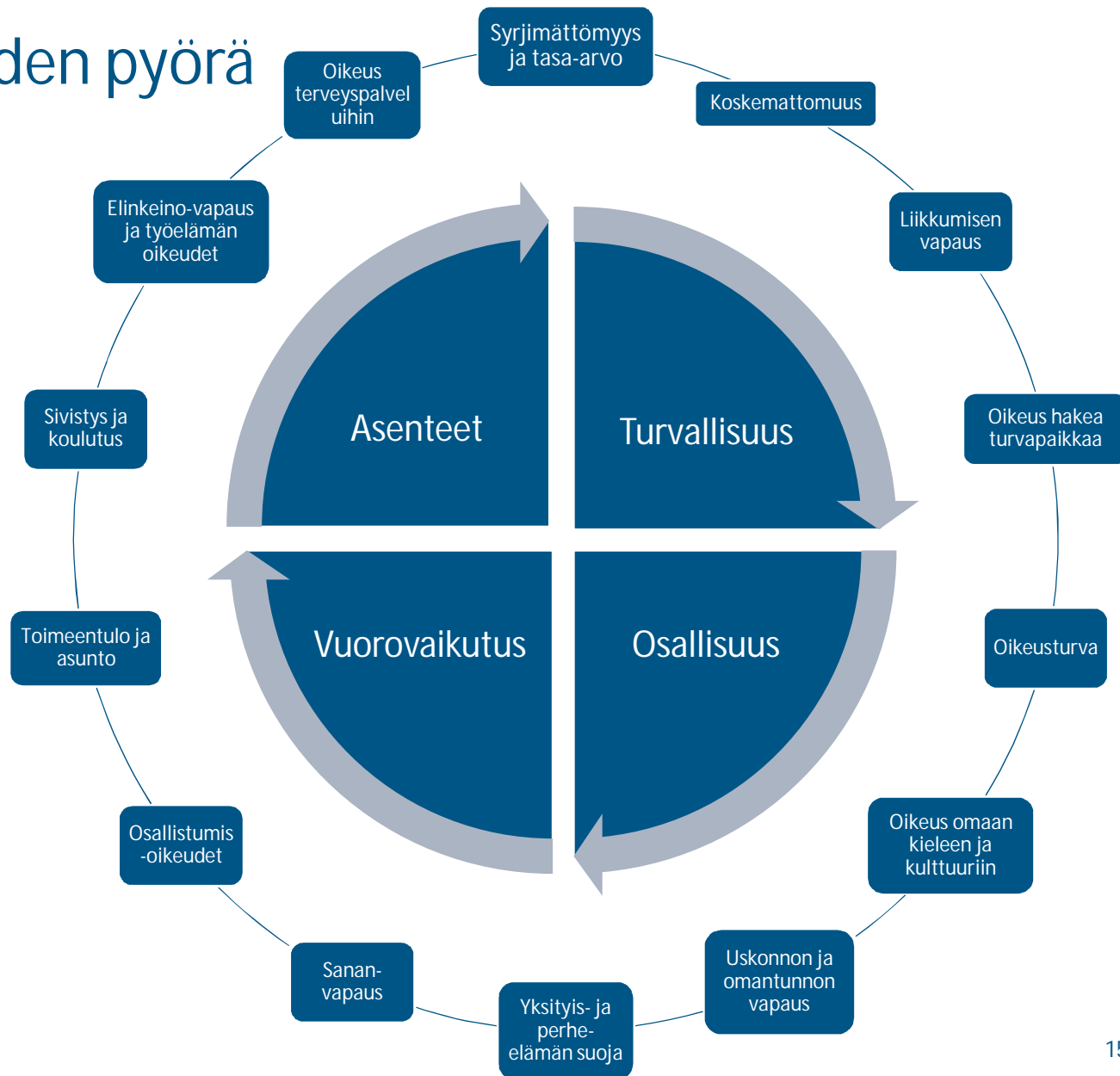
## 4) Pilottikoulutusten sisältö (osa 1):

### *HYVIEN VÄESTÖSUHTEIDEN POLITIIKKA*

- Pyrkimys kehittää yhteisöä ja sen toimintamalleja niin, että ne tukisivat kaikkien yksilöiden toimintavalmiuksia ja osallisuutta.
- Lähestyy väestösuhteita neljän osa-alueen kautta: asenteet, turvallisuus, vuorovaikutus ja osallisuus.



# Yhdenvertaisuuden pyörä



**Asenteet**

*Kunnioitus  
Ennakkoluulot  
Luottamus  
Monimuotoisuuden arvostaminen*

**Turvallisuus**

*Koettu turvallisuus  
Syrjintäkokemukset  
Identiteetti ja hyväksyntä  
Tietämys oikeuksista*

**Vuorovaikutus**

*Eristyneisyys  
Tuen saatavuus  
Vuorovaikutuskyky  
Kokemukset*

**Osallistuminen**

*Tavat ja motivaatio  
Vaikutusmahdollisuudet  
Luottamus päätöksentekoon*





## Henkilökunnan koulutuksen (1/2) runko:

Tilaisuuden avaus/ koulutuksen tarkoitus (10 min)

Hyvät väestösuhteet – mitä tarkoittaa? (1 h 30 min)

Sisältö: teoriapohja lyhyesti, miten liittyy yhdenvertaisuuteen, miksi hedelmällinen tulokulma VOK-kontekstissa, esimerkkejä kaikkien indikaattoreiden osalta esim. mediasta,

VOK:in rooli hyvien suhteiden ylläpitämisessä (30 min)

Pienryhmäkeskustelut:

asenteet/vuorovaikutus/turvallisuus/osallisuus (40 min + purku 20 min)

Tauko (10 min)



## Henkilökunnan koulutuksen runko (2/2) :

Yhdenvertaisuussuunnittelu (1 h 15 min)

- lainsäädäntöpohja tiiviisti (15 min)
- suunnitelman konkreettisten sisältöjen työstäminen hyvien suhteiden viitekehyksen pohjalta. (ryhmäkeskustelut 40 min+yhteenveto 20 min)
- mukana myös erityisryhmien tuen tarve, esim. sateenkaarevat turvapaikanhakijat

Kulttuurisensitiivinen VOK-työ (50 min)

- Kulttuurin moninaisuus
- Islam ja sen vaikutukset jokapäiväiseen elämään

Koulutuksen päätös (5 min)



## 5) Ohjausryhmätyöskentelyn tavoitteet

Asettamispäätöksessä:

- *Hankkeen johtoryhmä on operationaalinen ja osallistuu hankeohjauksen ja tiedottamisen lisäksi aktiivisesti hanketoimintojen läpiviemiseen ja niiden vaikuttavuuden arviointiin.*
- *Johtoryhmä kokoontuu hankkeen aikana neljä kertaa vuodessa, lisäksi epävirallisia kokouksia pidetään teemakohtaisesti.*



## Keskustelua:

- Mitä hyötyä hankkeesta on OHRY:n jäsenorganisaatioille?
- Miten OHRY:n jäsenorganisaatiot voivat osallistua hankkeessa? Minkälaisen roolin organisaatiot haluavat?
- Synergiaetua koordinoinnista?
- Viestinnällinen yhteistyö?
- Temaattiset tapaamiset? Aiheet ja ketkä

# TRUST – hanke

Ohjausryhmän kokous 03/2016

Hyvät väestösuhteet  
Suomessa

